

pavle popovic

more nam dolazi

Ono što kamen posvuda bi sve mi već znano
i breže i hrašće na njemu maglom i studenom klano
i ne osta već ništa sem čovek
i ponegde ptica
sama u planet, gle, uranja zar
ta će u studij vremena da ugasne
ostajem ovde dok bleška kam i sija
kao ognja zid što nadvisuje luku i Mogren
i bukti na rubu neba
na vimiću sveta kao poslednja iluzija

u vid nam more bleskom ne već tamom
u sluh nam more šumom ne već ćutnjom
u san nam more bridom ne već strepnjom
u hod nam more valom ne već smetnjom
u reč nam more nadom ne već zebnjom
u stan nam more vatrom ne već zebnjom
u mir nam more mirom ne već pretnjom
u grud nam more snagom ne već opor dahom
u noć nam more spokojem ne već bdenjem
u dan nam more hlebom ne već prahom
u sutra more svetom ne već strahom

kam ovaj što na obali bukti i sija
u sluhu svom u oku svom samo more ima
svetlost već savim slepa od sebe
leži ovde vekovima na kamenu
na žalu toplom po kome kaplju
so i ulje.

More nam dolazi savim blizu
do naše bolne prisutnosti
i tu se smiri. Usne i usne kao dva neba
a među njima tama.

poslednja pesma

Kao što zemlja čuti tako ne može niko
cvetom il travkom ispiše najzad smrt svaku,
pa tako smrti nema kao što ni cvet nije
cvet mada nežnost mu u odsustvu jača
snom ovim bajje

i tako nestajemo polako, neprimetno
tamni već stenje, ljudi i bilje letno

predeo zlatni večernji skerlet sulači
nestaju bol i svest: sve se već mrači

na kraju ostaje reka bosa prazne otkose
noći da zbere i samu sebe da odnese

i najzad počinje noć polako, neprimetno
ničega više ovde nema
samo tišinu čujemo sad razgovetno.
Noći u oku crna biljko
kao što zemlja u svemu čuti tako ne može niko.

leto ispreda

Leto joj ispreda košulju od svile
leto joj kao dobra ruka na ramenu
leto joj u oku rumeno kao narandža
tle oko nje već zlatom vlata
leto joj već pod kožom tamnih
senki zameće tešku igru
krupno i zrelu zrno pesme
sa usne na usnu kane
i sve se tad u nama do gorčine zgusne
sve što se hoće a ne sme
sve što ko zvezda zanoči
zanoči — zanoči a ne osvane
leto joj već u hodu
u boku
odmiče ne tako sporo
vatra i svetlost sa srca i uma
što klonu već iza pređenog puta
rečju utihlom skoro
nalaze ostatak ovog druma
leto joj u pijanom boku
leto joj u pasu
leto joj na dlanu
leto joj u mutnom oku
leto joj u muklom glasu
leto joj ispreda košulju od svile.

svetomir janković

Bilo je to dole na reci u kasno leto kad je Milka prvi put shvatila da David mora da napusti Grad i da je ona osuđena da sve zaboravi. Onda su sedeli na jednoj ogromnoj polutrujnoj kladi na sredini reke i klada se upočetu lako ljuljala. Bila je to jedna od onih klada kakve se često videju i na nekoliko dana posle poplave kako jure maticom kao indijanski čameci sve do neke brane ili vodojaže gde su ih seljaci čak-ljama privlačili i izbacivali ih da trule na obali. Ova je možda bila deblja ali duža nije bila nikako od onih što su se dugo vidale nakon julskih pljusokva, i zašto se baš ova preprečila tu — to je bilo zaista čudnovato, jer Ja sam vidala i mnogo dužin-klada a ni jedna nije ovako lila i na bvrno sve su podjednako bile na indijanske čamece. A toga dana su dugo sedeli tu i koliko se Milka sećala toga pre nego što je sve zaboravila, David je bio neraspoložen i skoro tužan za sve vreme zato što ona nije ponela kostim, zato što joj je brat još prethodne večeri sakrio kostim da ne bi opet otišla na plažu s Davidom i rekao joj još da neće više da je vidi s njim i da za nju ima i drugih momaka, a ako ne može da upeca drugog onda upošte i nije za momka, i David je za sve vreme bio ljut ili neraspoložen ili tužan. Zato se toga dana vrlo malo kupao i koliko se Milka sećala skočio je savim jednom u vodu, ili nije ni to, ali ako je zaista skočio onda je to bilo kasnije kad je već sve bilo okončano i tek pošto se definitivno znalo da će napustiti Grad.

U stvari sve se to ispošto nije vezano i iskidano kao otklek onoga što se toga leta dešavalo u Davidu, a bilo je izazvano pojavom jednog insekta koji je valjda slučajno upao u vodu i potpomognut sporom maticom teško dobavljaao do njih, do kiade, ali Taj-insekat-taj-vilin-konjic-šta-li-je-mora-da-se-shvati-ko-kataliza-tor-u-čitavom-tom-procesu-između-mene-i-Davida, jer upravo on je ubrao sve.

I koliko se Milka sećala toga pre nego što je sve zaboravila, još kad su seli tu na kladu David je osećao kako ga obuzima dosada ili bes i zaželeo je da se posvada s njom, i kao da je već tada bio upravljen prema onome što ima da se dogodi, samo nije mogao da zapodne svadu zato što je ona ćudala. On se najpre polako svađao; onda je primetio da se već svaku-; zavio je majicu u pantalone; pritegao sve to klišem; pa obeso smotuljak o jednu vrhovu granu. Potom se proteglio; zevnuo možda; pa se spustio na kladu pored Milke. Bilo je sparno kao pred kišu i zato se on ponašao tako kao da ima previše vremena ali Milka se toga dana jedva iskrala od brata i zato kasnije nije htela ništa da mu oprosti. Međutim ona je toga časa spustila noge u vodu i zato se njemu učinilo da ona misli da je sve u redu. Zato on nije mogao da se savlada i zato je progovorio, a to je trebalo da predstavlja zapovedanje svade. „Znači opet ti je sakrio kostim onaj tvoj prokleti brat, reče, mogla si bar da mi kažeš.“ Ali dole, stotinu metara iza njihovih leđa bila je plaža i dole su galamili kupaci, pa mu se zato činilo da nije ni progovorio. Kao da nije govorio on, kao da se tek nešto pojavilo u sparnini nad

netrpeljivost

vodom pa zadržtalo i ostalo prisutno, kao da nije progovorio on sam. Ali Milka nije gledala u njega i ćudala je, i tako su počeli da se udaljavaju jedno od drugog. On je neko vreme čekao da ona progovori i da počne da brani tok prokletog malograđančica, tog svog brata, neko vreme željno i predano, i čak je osećao kako se ta probudena ograničena želja širi u njemu, kako narasta kao da se opira mukloj podnevnoj sparnini pred kišu kao poslednji dašak njegove izmudene snage i kao nada, ali Milka se nije ni pomerila i ćudala je. Onda je to nestrpljenje počelo da ga zamara.

I tako je sve počelo mirno i trajalo je mirno sve dok taj prokleti insekat nije naišao a ja kao da sam predosećala da nešto ima da naiđe a on je tada morao da bude tu negde u blizini samo još nije bio u vodi hocu da kažem da je leto još i zato je sve bilo mirno, i klada pod njima se upočetu lako njihala mada je u vodi već bilo nečeg lepog i neprobogno. Kao da nije bila voda, kao da su to bile spiacine, kao da se nije ni kretala, kao da je samo širila zapanu. Tada je obalom naišao neki kupac odzdo. Išao je go a u ruci je nosio kratke pantalone i landarao njima. Znalo je se, išao je prema Gradu. Zato je David pogledao za njim i pogledao uz put prema Gradu, ali najpre ništa nije video. Titralo je, treperila je neka crvenkasta prašina nad krovovima i kao da se taložila gušeći Grad i kao da se gušio Grad i kao da se grčilo gušeći se. Onda se sunce rasprilo na nekom prozoru i postalo je vidljivo.

Gore u Gradu toga časa Milkin brat je sedeo na terasi čitao petoparake romane i kvasio se mlakom vodom iz bokala na način starčki nedostojan, onako kako je Davida zahvatila malokselost, kako mu se jednom povraćalo kao ga gledao odzdo sa mansarde kako to radi: razmazivao je sparnu vodu preko uskih sparnih grud i ne ni majjavih, kvasio se sparnom vodom iz bokala zato što nikada nije išao na plažu, zato što nije znao da pliva, zato što se bojava podsmeha (On ne zna da pliva, rekla je jednom Milka, zato i ne dolazi ovde, on je stidljiv) i to je moglo samo da podupre njegovo ubeđenje da je taj Milkin brat malograđanin najgore vrste uprkos svojoj mladosti (Malograđanin nikada ne rizikuje, rekao je David s gadenjem, zato se nikada neće ni osloboditi svoje priljave malograđanstine, tvoj brat je malograđansko kople najgore soja) i zato je bio siguran da se on i toga časa kvasio sparnom vodom iz bokala zato što je u Gradu oduvek sve bilo izvesno, zato što nikada nije ni moglo da se dogodi nešto drugo (Oh, rekla je Milka pre nekoliko dana, skoro viknula, zašto si tako zao Davide, ti znaš da te on mrzi i govoriš tako zato što te on mrzi, ali on voli mene i ja ne mogu da te slušam kad tako govoriš), ali Davidu je ovoga časa bilo dovoljno samo to što je znao gde je on, zato što je bio ubeđen da je on već nekoliko puta istiglo vrat naviše prema mansardi da nije ni Milka gore kod njega. (On je penzionisani um, rekao je David, taj tvoj brat i taj tvoj otac i ja mrzim sebe

zbog toga što oni upošte mogu da me pomijnu, makar me pominjali samo onda kad se svadaju s tobom) jer to šunjaljo, taj njen brat je već video da su ga povukli za nos i da je Milka oterjala na plažu čak i bez kostima pa je to značajno saopštio ocu, tj. ako se ovaj upošte vratio iz fabrike. (A otac će me ubiti ako sazna da sam spavala s tobom, rekla je Milka juče da je njen otac izao rekao, zato što kaže da zna da ćeš pre ili kasnije da odeš iz Grada a da nećeš da me povedeš tamo kud budeš pošao) dok se Davidu jednom nije zgrozilo pa je rekao da će odmah da napusti Grad i toga časa je možda i verovao u to ali nije otišao (Ja ne moram da se oženim tobom ako ja to neću, rekao je na to, ali mogu da spavam s tobom ako ti to hoćeš, ti znaš u kojoj si meri devojčica, ti to sama najbolje znaš) i tada je primetio kako joj se strah skuplja u uglovima očiju kao suze pre nego što je uspeła da progovori (Zašto si tako zao Davide, kad je rekla, zašto uvek postaješ zao čim se pomene neko od mojih), ali on je znao da je Milka jača od njega uvek kad ima koga da brani, — pa se trže i okrenu se kao da se okepi od Grada, kao da pobeže. Nije hteo da misli na Grad, grozio se što ga Grad obavezuje na to. Oh, pomislio je, oh, uzdahnuo, tako je sparno; i osećio kako se zmaji.

Sunce se lepilo za kožu ljutito kao oseca, a nad Gradom je titrala crvenkasta prašina i David se znatio. Da-bilo-je-zaista-sparno-kad-se-samo-setim-i-zato-je-tada-trebalo-da-progovorim-ja-i-da-sam-progovorila- možda-bi-ishod-bio-drukčiji- jer-trenutak-je-još-bio-podložan-promeni-zato-što-je-tek-u-to-vreme-mogao-onaj-glupi-insekat-da-upadne-negde-gore-u-vodu- i-kasnije-sam-shvatila-da-sam-tada-mogla-da-promenim-tok-sudbine-all-to-je-bilo-kasnije-a-tada-sam-ćudala-i-tako-je-David-progovorio-sam-a-on-nije-hteo-da-bilo-šta-promeni-on-je-samo-hteo-da-ode, i tada David reče: „Tvoj prokleti brat, mogla si bar da mi kažeš što, mogli smo da ne silazimo ovde badava“ i time se ništa nije izmenilo. Dole na plaži stotinu metara iza Zbunja periodično je narastala i jenjavala greda kupaca i zato mu se opet učinilo da ne govori on sam. Kao da su se reči gasile u sparnini kao da je usta uzalud otvarao. Ponavlja se, pomisli. Sve se ponavlja zato što uistini nema šta da se dogodi. Pa ipak zažele da Milka kaže makar šta. Zato malo kasnije pogleda u nju, a Ja sam ćudala i osećala-da-grešim-i-da-gubim-nešto-dok-ćutim-pa-me-bilo-stid-da-ga-pogledam, i na njenom licu potom nastupi brza promena. Bilo je to ipak možda slučajno kad su mu se oči zamorile od crvenog sunca nad Gradom kad je pogledao u nju, ali to je bilo dovoljno da primeti nešto kao iznenadno odsustvo svetlosti na njenom licu, nešto kao rumeni dah postidečnosti i po tome je nešto kasnije shvatio da ona hoće da progovori da bi prikrlila taj stid da ga on ne bi video, i zato odmah potom: „To više ne može da se reši Davide, rekla je dok je on gledao ili osećao kako senka štida prelazi s njenog lica na njen glas kao da se prevliva, kao da preprijava, zašto uvek hoćeš da govoriš o onome što ne možemo da rešimo“; i rekla je to kao da ispunjava njegova očekiva-

I

Sedi na bregu, s tigrastim srcem v prsih.
Morje se dviga in pada ob čerih.
Veliko razmišlja o preteklosti in o smrti.
Morje se dviga in pada ob čerih.

Na črni skali se bleščijo neme školjke.
Pisane ptice pojejo v sencah dreves.
Kot orel plava nad temnim otokom sonce.
V nočeh se svetijo na nebu krone zvezd.

Zima gre mimo kot črna lađa mrtvih,
pomlad prihaja in odhaja v vetrovnih nočeh,
sedi na bregu, s tigrastim srcem v prsih,
in morje raste in pada ob čerih.

II

Nekoč, na daljnih potovanjih, je prišel do zemlje mrtvih.
Senca nevidne gore na njej leži.
Z mečem je izkopal jamo v težki prsti,
Usmrtil je žival in daroval sencam njeno kri.

Stoječa doma se je spomnila senca, ki je bila.
Kot žival se v vetrovni noči na zemlji rodi.
Ko umreš, se niti prsti pod stopalom ne spominjaš,
celo misel na dom si zastre obraz in te zapusti.

Se jih vidi pred sabo — ko nad temnim morjem sedi —
senčne postavne, kot v mraku krhko biče.
Kot jabolko stiska v levici grudi prsti,
po rezilu meča mu begajo prsti desnice,

III

Tisti, ki so pluli mimo otoka Siren, so pripovedovali,
da otek naenkrat vstane iz morja, kot privid.
S stojim i navpičnimi stenami je od daleč podoben
ladji,
ki na temnem morju nepremično stoji.

Kot da trepetajo od presunljivega petja,
od bežečnih odmevov, njegove ostré čeri,
kot da mu nad vrhom — se očem dozevata —
visi v negibnem zaletu vzpet konjenik.

Pod žgočim soncem rebrasti ostanki ladij
razpadajo in počasi prhnijo na obalnih čerih.
Ne kaplje sladke vode ne grude prsti ni na skali.
Tako pripoveduje, kdor je plul mimo otoka Siren.

IV

Na daljnih potovanjih je srečal starea z volkom.
Bil je star, star mož, Odgrnil si je plašč
in mu pokazal prsi, vrat in roko,
z belimi brazgotinami od volčjih zob in šap.

V mladosti, je pripovedoval, so mu dom upepelile
zvezde.
Zbežal je v goro in se vošč noč z volkom boril.
V snegu je ležal pod zverjo in strmel v vrhove meglene.
Ukrotil je volka, ki zdej zmeraj hodi za njim.

Bil je star mož. Žival je bila stara, s sršeč dlako,
z mičečimi očmi. Ko sta odhajala v rastoči večer,
se je v varljivem mraku zalelo, da ima starea dolgo
ozko glavo
s koničastimi ušesi in volčjimi zobmi.

V

V vetrovnih nočeh pomlad prihaja in odhaja.
Za njim so nemirne jate pisanih ptic,
v valovih pred njim leži črna skala,
pokrita od težkih školjk gubastih oblik.

Na ozki obali, ki loči ptice in školjke,
sedi, med deželo školjk in deželo ptic.
Vsak večer, ko se morja dotakne sonce,
se školjka odpre in tiho na dno zdrsi.

Sedi na bregu, z grudo zemlje med prsti,
nad penecim valom temnega morja.
Morje je težko od školjk in ladij mrtvih.
Zima prihaja in odhaja, odhaja in se vrača pomlad.

MANJE POZNATE REČI: čeri — hrdi, stene; skala — stena;
pisan — šaren; kot — kao; prst — tle; kri — krv; žival —
životinja; obraz — lice; krone — krune; pomlad — proleće;
jabolko — jabolka; tisti — onaj isti; bičeje — biča; navpični —
— okomitni; presunljivo — predivnog; odmev — odjek;
dozevata — pričinja; počasi — polako; kdor — koji; volk —
vuk; gubast — naboran; zmeraj — uvek; deževa — zemlja,
polje.

o d i s e j

gregor strniša

10-74514439

nja ali još dok je govorila osećala je da njen glas do-
lazi s ogromnim zakašnjenjem i upravo da je neopros-
tivo zakasnilo. Jer U-to-vreme-on-je-već-bio-u-vodi-
i-približavao-nam-se-bauljajući-samo-ja-ga-nisam-vi-
dela-ja-sam-samo-osećala-da-se-nešto-približava-ili-
sam-to-shvatila-kasnije-pa-sam-pobrkala-zato-što-je-
u-to-vreme-zaista-sve-bilo-izvesno, mada su se ipak
najpre odogaz pojavila tri vojnika i mada je to vreme
time bilo još za jedan časak odeljeno.

Vojnici su se pojavili odogaz i sišli s prašnjavog
gradskog puta u močvarne livade, a potom su prošli
obalom pored njih piljeći u Milku i govoreći nešto po-
luglasno. Jedan je čak i zvinnuo, onako vojnički be-
zobrazno, i zasmejao se, ali išli su do kraja plaži
a dole su galamili kupaći i tako se uistini nije znalo
da li su zaista govorili i da li se zaista smejao onaj
što je zvinnuo. Zatim se dugo nije ništa događalo pre
nego što je insekt dobajao od njih. David je za to
vreme razmišljao o Milki trudeći se da shvati činje-
nicu da je ona uprkos svojoj stidljivosti jača od nje-
ga uvek kad ima koga da brani i da je jača uvek
upravo zbog toga što ima koga da brani, a mrzeo je
tu njemu prebogat čija je učaurena snaga poticala iz
jedne prisne građanske rodbinske povezanosti kakvu
on upravo nije mogao da podnosi, a znao je da neće
moći da se posvada s njom. I opet je bio spreman da
se prepusti i da zaboravi. Lice mu obiljava sparina,
znio se: znoj mu nadirao u oči: pekao ga.

Tada se međutim zaista pojavio insekt u vodi i
počeo da im se približava, ali izgleda da je to bilo baš
onda kad je voda najednom dobila boju petluda ili
prašine i kad je sve na neki način postalo nestvarno
kao vetar i kad je Milka shvatila da je to sunce zašlo
za oblak, i zato je njegova pojava od kraja ostala bez-
razložna i nejasna. Jer Valjda-kroz-to-pomanjanje-
svetlosti-kroz-to-zamračenje-u-vodi-on-se-pojavio-ka-
žem-valjda-ću-ću-da-kažem-da-ga-isprva-nisam-ni-vi-
dela-mada-sam-sigurna-da-je-odmah-lično-na-Ukletog-
Holandanina-dok-je-tako-plutao-po-vodi-ker-kad-sam-
ga-kasnije-ugledala-bio-je-tako-destvaran-sa-svojim-
plavin-paučinastim-krilima-što-su-u-vodi-stvarala-ne-
ku-nemoćnu-duginu-šaru-ću-ću-da-kažem-da-ga-Da-
vid-ugledao-prvi-i-zato-se-onako-i-ponišao-ker-za-nje-
ga-je-potom-postalo-sve-izvesno, a David ni sam nije
znao kad se zaista pojavio kad ga ugledao, tek u jed-
nom času je bio svestan da ga gleda kao što se gleda
nešto što već postoji. A bio je to vilin konjic.
Nije plivao mirno, kobekao se, ali samo mu se telo
trzalo dok su krila ostajala nemoćno srasla s onim
leptirjivim u vodi, jer voda je bila lepljiva i širila
zaperu. David ga gledao kakvo pokušava da se
odlepi od opake površine i kličko ne uspeva, kako
mu krila smetaju pri tom i gledajući ga najpre je
sticao utisak bolnog a kasnije mu je postalo sve
smušno. Ali za to kratko vreme on je već bio došao
u Davidovu blizinu i David mu se već na neki
način bio privikao, i time i može da se objasni činje-
nica da ga odmah primio za gotovo čak i nepitajući
se kako to da jedan vilin konjic upadne u vodu
i kako to onda da ga neka riba nije progutala. Jer
bio je već tu. A bio je usto i lep: možda je zaista bio
lep pa je David možda uprkos svemu zajeleo da joj
ga pokaže, samo razmišljao je o tome kako će uskoro
da napusti Grad pa zato to više nije imalo nikakve
svrhe. Onda se insekt približio kladi i neodmereno
dodirnuo odmeknulo poltrulo drvo ali nije se zau-
stavio i David se osećao prilično glupo i prilično umor-
no zato što ga gledao kao da je bio prinuđen da ga

gleda, a htelo je da prekine sa svim tim samo nije
znao kako, i tada je osetio da govori i to da govori
Milki (Pa valjda imaš nešto donjeg veša na sebi, reče,
a mogla bi baš i u običnim gaćicama da skočiš u vo-
du, ili je možda i za tebe kao i za tvoga brata voda
samo za piće), i shvatio je da je nešto otpočelo tek
kad je prestao da govori zato što je još gledao insekta
i zato što ovaj nije mirovao nego je sekuci krilom
svetlu skramu vode uz drvo prošao ili bio privičen
tamo iza Milke gde je trebalo da bude matica (Oh,
rekla je Milka, nasmejala se skoro stidljivo, gde ti je
pamet David, ti znaš da bih onda ovlavila haljinu
čim se obučeš i da onda ni mamu ne bih mogla da
sležem da nisam bila s tobom a kamo li njega i oca)
i on je potom pomislio, — pa naravno, ona neće da
rizikuje jer ona je s njim. Čak i kad želi da bude sa
mnom, dok je gledao insekta i dok je shvatao da je
smušno što je on tako nepedasan za vodu upao baš u
vodu i što ga sada privlači sila jača od njegovog opi-
ranja, jer vučen neodoljivo insekt je hrlilo ka onoj
obali tamo iza Milke gde je trebalo da bude matica,
i skoro da je bio prošao pored Davida ali još nije
kad David pogleda na onu stranu da vidi matiču, ali
ona strana je bila daleko, pa zato pogleda bliže i vide
Milkinu nogu savim spokojno pa zato pogleda još
bliže i na dohvati svoje ruke vide mali vrtložić okičen
belom penom koja se vitlala u krug, tu gde je voda
navaljala svom svojom lenjivom težinom da pro-
makne ispod klade i gde je promicala kao da je pro-
kličuvala, a sada je već sve bilo izvesno i zato osta-
de da ga čeka tu, dok se insekt ispred same ivice ne
odvoji od klade, dok neobiasnjivim zamahom ne pođe
malu uzvodno i dok najzad opet ne počne da otkleva pa
se tek tada sjuri u mali bel ponor i počne da se vitla
u krug, da se vitla u krug sad već posve nemoćan
kao pena, sad više i ne razaznavajući se od penae, a
on više nije imao šta da očekuje i kad više nije imao
šta da očekuje pomisli da je užasno što je Milka ta-
kva i da je upravo nepodnošljivo što je upoznao takvu
i oseti kako govori kao da se buni (Mogla bi da rizi-
kuješ, reče, mogla bi i gola da skočiš u vodu, ništa
ako te neko i vidi, zašto jednom ne bi rizikovala), a
onda sam-ja-pogledala-u-nje-onda-sam-morala-ker-
čula-sam-ga-kad-je-rekao-i-ugledala-da-on-govori-ka-
onaj-koji-napušta-Grad-ka-onaj-koji-više-ne-drži-
do-Grada-ni-najmanje-a-tada-sam-i-sama-videla-tog-
insekta-zato-što-sam-se-okrenula-tog-villnog-konji-
ča-ili-je-bilo-i-htela-sam-da-viknem-ker-zaista-je-li-
čio-na-Ukletog-Holandanina-tako-dok-se-vitlao-u-krug
i-odmah-mi-se-činio-destvarnim-a-kasnije-sam-uv-
idela-da-je-to-bilo-zato-što-je-imao-plava-paučinasta-
krila-i-da-sam-tada-bar-viknula-ali-morala-sam-naj-
pre-njemu-da-odvatim (O Davide, rekla je, oči joj se
raširile, šta ti sve ne padne na um samo kad se za-
inistiš) a-potom-je-bilo-kasno-ka-što-sam-toga-dana-
neprestano-i-kasnija, jer tada je sunce izronilo iza
oblake i rasprilo se nad njihovim glavama, i dok je
sve postajalo za njansu reahnije David vide kako se
iz krila u vodi raspru noćna drečava lestvičasta
šara, neka čudna lestvičasta duga i kako zaiskri vit-
lajući se u krug, pa ne misleći ništa više pruži ruku
prema insektu i zahvati ga s malo vode. A Milka je
time i po drugi put bila iznenađena. Davidovi po-
stupci su često bili oprečni i nesavrjnivi ali Milka je
time i po drugi put bila iznenađena za to kratko vre-
me, jer On-ga-gledao-za-sve-vreme-ali-njegova-mi-
sao-se-pripremla-za-odlazak-i-za-nešto-drugo-a-ja-

nisam-ni-smela-da-očekujem-takav-izliv-milosrda-
od-onoga-koji-odlazi-ću-ću-da-kažem-da-sam-opet-bi-
la-preduhitrena-ker-već-sam-bila-otvorila-usta-ali-po-
tom-nisam-imala-šta-da-kažem, ali tada je ona već
shvatila da će morati sve da zaboravi onoga časa kad
David bude napuštao Grad i zato se skršeno prita-
jila gledajući ga dok je osećala sunce na leđima kao
svrati.

Dole su galamili kupaći, a sunce se spuštalo pre-
ma Davidovim leđima pečeći mu se za koku ljutito
kao osica. Znjoio se: znoj mu navirao u oči. Ali inse-
kat mu ležao na dlanu s malo vode i obrubljen mr-
kim suncem kao okupan u rosi i zato su mu krila li-
čila na paučinu. Kao da nije bilo sparino, po njemu
se to nije videlo. Ležao mu na dlanu, nije bilo tešnje
nego je mikala voda kapala kroz prste. Kao da nije
postojalo ništa (Ona neće da rizikuje, pomisli, ni ona
kao ni njen brat, i zato nikada neće ni moći da se
oslobodi onoga što je nasledila od svoga brata i od
svoga oca i od svoga Grada i zato evo odlazim) pa
spusti insekta na kolena da se osuši da bi odleteo, a
on mrdnu krilima skoro veselo, samo su mu noge osta-
le zalepljene, samo nije mogao da pokaže kad su i
događalo samo je uzalud pokušavao. David kao da ga
čekao da poleći ali nije ga čekao, ali, svejedno, usko-
ro mu dosadi to pa zato podiže pogled kao da se otrže,
a Ja-sam-tada-pomisli-la-ću-ću-da-pogleda-u-me-
ne-i-glupo-sam-se-zastidila-ka-što-da-sam-ga-uhodila-i-
skrenula-sam-pogled-nisko-ka-obali-i-počela-sam-da-
njšem-nog-u-vodi-ka-što-se-deca-brčilo-ka-što-
deca-mogu-satima-i-nastavila-sam-tako-čak-i-onda-
kad-sam-ugledala-da-sam-se-prevarila, jer David tada
i po treći put pogleda gore prema Gradu. I vide da se
ništa nije promenilo. Nad Gradom je titrala crvena
suncana jara, ali kao da se smrkavalo, nenka senka je
nastajala ni od čega i širila se. David se tada seti da
tamo više ne treba da gleda zato što mu znoj navire
na oči. Onda zavladala kratkotrajni trenutak kad su i
sve misli bile skraćene na polovinu svoje dužine, i
dok je Milka još njhala noge u vodi i dok je voda
šumela, on oseti kako mu se sunce upija u kožu, opa-
ko kao žaoka, i htjede da otre znoj se očiju i htjede da
kaže Milki — Dosta, da bi prestala, da bar voda ne bi
šumela zato što ga voda podsećala na splančine i tada
mirno zgnječiti insekta onako na kolenu, a Ja-sam-ht-
ela-da-vrisnem-tada, onako tih, čak i ne udarivši ga
samo spušajući ruku, samo obuhvativši koleno, a Ja-
sam-sve-do-tada-mislila-da-će-da-učini-to-i-verova-
la-sam-da-on-ima-veliko-milostivo-srce-mekano-ka-
osvila-koje-se-samo-opire-ka-što-se-svila-prstima-opi-
re-i-oh-kako-sam-se-tada-raočarala-u-nje-ga-kako-
sam-samo-htela-da-vrisnem-kad-sam-ugledala-da-on-
je-samo-da-odlazi-nego-žali-da-se-sveti-odlazeći-
kao-da-ću-ću-ostavi-pustoš-za-sobom-ću-ću-da-ka-
žem-da-je-trebalo-da-vrisnem-da-bar-vidi-šta-mislim-
on-njemu-i-zašto-samo-nisam-zašto-nisam; i ništa se
nije dogodilo ili kao da se ništa nije dogodilo on je
još bio miran. U stvari, kličko se Milka sećala toga
pre nego što je sve zaboravila, sve što je imalo da se
dogodi dogodilo se već u tom kratkotrajnom trenut-
ku, jer ona je kasnije pouzdano utvrdila da taj inse-
kat treba da se shvati kao katalizator u čitavom proces-
u između nje i Davida i da njegova pojava samo
može da se shvati kao ubrzanje toga procesa, pa je
zato sasvim prirodno što se njime čitav taj proces i
završilo. Jer sve što se nakon toga i dogodilo bezna-
čajno je do te mere da se lako da pogoditi.